

»Håbets spillemand i Havn«

Eisini blaðið Information hefur minningarorð um William. Umframnt at brúka stóran part av forsiðuni til mynd av William skriver Eijgil Søholm drúgv minningarorð inni í blaðnum.

»William er død. Det ville pine ham, om vi jamrede over naturens orden. Hans universielle munterhed omfattede også døden. Også den sidste vilde sti ville han vandre med tak i sit hjerte. Han vidste, at hinsides dødelig tid venter os »tingenes kåde fortrolige latter/den evigt unge«.

Men vemodigt er det, at han aldrig mere med nye magiske ord skal holde sin læser fast i fortællingens krogede greb, som han gjorde det til det sidste (»Laterna Magica«, 1985). Og at han aldrig mere skal glæde sine mange venner med finurlige epistler i festlige håndgjorte kuverter.

Eijgil Søholm sigur viðari, at William dugdi til alt:

»Der er mange faser i hans forfatterskab — eller mindre snævert: i hans kunst, for han kunne det hele. Han var en glad amatør med pensel, saks og klaver, men først og sidst var tonerne og maleriet i hans ord«.

Og hvønn skrivaði William um og fyri:

»Menneskenes børn — det var dem, han skrev om, for og itl. Hans humanisme bunder i naturfrom helhedsstækning og overbærende humor«.

Eijgil Søholm nevnr eisini týðningin, Havnin hefur havt fyri William og øvugt:

»Ingen stad i verden har været begavet med en så fantasifuld byskriver som Tórshavn!«

Um málið William skrivaði á, sigur hann:

»William Heinesens sprog var hans moders danske mål, og det mestrede han bedre end nogen — om end han kokketerede med sine mange rettelser og sin flittige brug av synonymordbog. Han skrev dansk, men var og følte sig som færing«.

På det sproglige område ønskede han ikke at være et stridens tegn. Da han var på tale som modtager av nobelprisen i litteratur, sagde han fra for ikke at skærpe modsætninger på Færøerne«.

Og Eijgil Søholm endar minningarorð sini i Information

»William Heinesen udtalte engang i et interview, at »Det dyrebare Liv« i grunden var den af hans forskellige publikationer, der var mest vellykket. Det var venen Jørgen-Frantz Jacobsens breve. Og han fremhævede et citat fra den bog: »Døden er dog kun baggrunden for livets geniale relief«.

William kastede med sin kunst og sin menneskelighed lys over det relief, så vi så os selv og måske spillede vores beskedne roller en smule mere musikalsk.

Nu er han borte, men i hans værk lyder sangen stadig: um lysets magt over mørket, om godheds ubændige vælde, om livsglædens ret på jorden.

»Den færøske kæmpe er død«

Og i Det Fri Aktuelt eru minningarorð um William undir yvirskriftini: »Den færøske kæmpe er død«. Har stendur m.a.:

»Disse øer har nu i længere tid været usynlige«, som Heinesen efter flere døgn i tåge og regn lunt bemærkede om Færøerne. Og uden Heinesen var færingerne og det fortabte spillemand nok forblevet et lukket land for omverdenen. Den færøske kultur og dagligdag er kærligt beskrevet i hans romaner, og altid i solidaritet med det isolerede samfunds svage og udstødte. Og altid med den samme klippefaste kærlighed til det nordatlantiske ørige« skriver -rein i Det Fri Aktuelt.

»En fortæller af verdensformat«

Jyllands-Posten skriver m.a. um William:

»William Heinesen, en af dansk litteraturs store spillemand og en fortæller af det verdensformat, som lange nordiske aftner og nætter kan opvise. Han var — som sin tidligt døde landsmand Jørgen-Frantz Jacobsen — i sit værk en hyldet til og et fabulerende symbol på Færøerne.

William Heinesen var lyriker, billedkunstner og en stor epiker, men også handelsmand, poetisk himmelstormer og omverdensrealist. Så forskellige facetter var sider af samme sind hos William Heinesen, der fra ungdommen var en kosmossøger, i sin ælde et muntert monument, groet sammen med klipperne, grønsværen og vejrliget på sine øer«, skriver Hans Andersen um William og hann heldur fram:

»Myte og erindring var en væsensdel af William Heinesens kunst, og han havde åndens kræfter til at forme sin poetisk-filosofierende fantasi i små fortællingers legende sandheder til det sidste«.

»Han placerede Færøerne på verdenskortet«

»Det var en af de store digtere, der gik bort, da fortælleren William Heinesen døde, 91 år gammel«, skriver Holger Ruppert i B.T.

Han var en af de få, der mestrede at skrive i alle genrer. Han var romanforfatteren, novellisten og lyrikeren, maleren og komponisten. Kort sagt multikunstneren, der også lavede papirklip. Han stod ved Karen Blixens død i 1962 som Danmarks største fortæller.

Han øste af sit righoldige liv og sine observationer på Færøerne, hvis over 40.000 mennesker han gjorde verdensberømt. Han gjorde det menneskelige nærværende, for ude i den store verden gad man ikke læse om færinger, men om drømmere, fattigfolk, fine folk, hellige folk og mange andre.

Derfor var han som en anden profet ikke så agtet i sin hjemegn som ude i verden. De følte, han gjorde nar af dem og udleverede dem. Det faldt dem også for brystet, at han skrev på dansk, selv om han tænkte på færøsk, men det danske havde han fra sin mor, der var danskfødt.

Han var altid på de svages side og efter dem, der undertrykte og hundsede med andre. Det var da også naturligt for ham, at han stod på venstrefløjens, skriver Holger Ruppert um William.

Og hann heldur fram:

»Han fik aldrig Nobelprisen i litteratur. Det var en forbyrdelse i sig selv, ligesom det var en fornærmelse for ham, da Nordisk Råd i 1965 delte litteraturprisen mellem ham og svenskeren Olof Lagercrantz«.

»Heinesen over broen«

»Det er et stort og vidunderligt forfatterskab fra de halvfjerds år: syv digtsamlinger, syv romaner og syv novelle-samlinger plus diverse småting og så som afslutning, til halvfems-

årsdagen, en samling »blandede skrifter« med den vidunderlige og meget heinesenske titel »Godaften måne, godaften min ven«, skriver Poul Borum i Ekstra Bladet.

»I alle Heinesens romaner og noveller, fra de mest socialkritiske til de mest mytiske, møder vi små mennesker ved verdens ende, som ved alle deres sårheder og begrænsninger har del i den grænseløse rundhed.

Og selv om han havde masser av levende modeller i det overtroiske og sære færøske samfund, så var det nu alligevel ham der befolkede dennes mikroverden. Ja, når man besøger Færøerne har man en sær fornemmelse af, at det er Heinesen, der har lavet de mennesker, der bor der.

Denne færøske digter, der — og det skal vi være taknemmelig for — skrev på dansk, skabte en verden«, skriver Poul Borum i Ekstra Bladet.

